

CHỈ SỐ HIỆU QUẢ QUẢN TRỊ VÀ HÀNH CHÍNH CÔNG CẤP TỈNH VÙNG ĐÔNG NAM BỘ

HOÀNG THÁI ĐẠI*

LTS: Tạp chí Mặt trận số 105 ở các trang 30, 68, 71 đã cho biết loại bài liên quan đến kết quả nghiên cứu Dự án PAPI 2011 được công bố trong Tạp chí số 105 (4 bài), 107 (2 bài) và số này 106 có 2 bài.

Để hiểu sâu hơn về những kết quả nghiên cứu của Dự án PAPI, bạn đọc vào mạng PAPI.vn.

Hy vọng loạt bài về kết quả nghiên cứu của Dự án PAPI sẽ giúp ích cho hoạt động nghiên cứu, giảng dạy và công tác thực tiễn liên quan đến địa phương...

Trong nghiên cứu thực tế của Dự án PAPI 2011, Đông Nam Bộ được xác định là vùng 6 (gồm 9 tỉnh, 1 thành phố thuộc Trung ương). Bài này khái quát kết quả nghiên cứu về hành chính công cấp tỉnh ở vùng Đông Nam Bộ.

1. Điểm số PAPI tổng hợp của các địa phương vùng Đông Nam Bộ

Các tỉnh/thành phố ở vùng Đông Nam Bộ có điểm số PAPI 2011 tương đối cao: 3 trong số 10 địa phương có điểm số PAPI 2011 tổng hợp thuộc nhóm tỉnh/thành phố đạt điểm cao nhất, gồm Bà Rịa - Vũng Tàu, Long An và Tiền Giang; 4 địa phương thuộc nhóm đạt điểm trung bình cao là TP. Hồ Chí Minh, Bình Dương, Bình Phước và Đồng Nai; chỉ 3 địa phương còn lại gồm Hậu Giang, An Giang và Tây Ninh thuộc nhóm đạt điểm thấp nhất (xem bảng 1). Bà Rịa - Vũng Tàu

và Long An là 2 trong số 5 tỉnh đạt điểm PAPI tổng hợp cao nhất so với cả nước.

2. Phân tích chỉ số hiệu quả quản trị hành chính công cấp tỉnh vùng Đông Nam Bộ

Kết quả ở từng nội dung cụ thể như bảng 1 cho thấy ở 6 trục nội dung như sau:

Trục nội dung 1. Tham gia của người dân ở cấp cơ sở

Bà Rịa - Vũng Tàu, Long An và Tiền Giang thuộc nhóm đạt điểm cao nhất ở lĩnh vực nội dung "Tham gia của người dân ở cấp cơ sở".

Về mức độ nhận thức việc thực hiện dân chủ xã, phường, thị trấn của người dân, người dân tỉnh Bình Phước biết đến câu khẩu hiệu "Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra" và "Pháp lệnh thực hiện dân chủ xã, phường, thị trấn" đều tốt. Nhận thức về Pháp lệnh và các vị trí dân cử của người dân Bà Rịa - Vũng Tàu cũng cao hơn so với của người dân ở các địa phương khác trong vùng. Nhận thức của người dân An Giang và Tây Ninh

* PGS, Tạp chí Môi trường & Cuộc sống. Bài có sự góp ý của Chi hội nhà báo Tạp chí Mặt trận.

Bảng 1. Chỉ số PAPI 2011 của các địa phương vùng Đông Nam Bộ

Tỉnh	1. Tham gia của người dân ở cấp cơ sở	2. Công khai, minh bạch	3. Trách nhiệm giải trình với người dân	4. Kiểm soát tham nhũng	5. Thủ tục hành chính công	6. Cung ứng dịch vụ công	Chỉ số PAPI tổng hợp chưa có trọng số
Bà Rịa - Vũng Tàu	5.963	6.849	5.531	6.876	7.428	7.293	39.940
Long An	5.770	6.149	6.257	7.269	7.185	7.116	39.746
Tiền Giang	5.734			6.887		6.459	37.683
TP. Hồ Chí Minh	5.143	6.006	5.240	6.574		7.148	
Bình Dương	5.084	5.476	5.386	7.053	7.146		
Bình Phước		6.021			7.130	5.919	
Đồng Nai		5.387	5.144	6.423	7.145		
Hậu Giang	4.970	4.790	5.271	6.022	6.787		34.556
An Giang	4.870	4.959	4.735	6.049	6.468		33.886
Tây Ninh	4.403	4.627	5.189	5.744	6.716	6.366	33.046

Điểm cao nhất: Từ bách phân vị thứ 75 trở lên
 Trong khoảng từ bách phân vị thứ 50 đến 75
 Điểm trung bình thấp: Trong khoảng từ bách phân vị thứ 25 đến 50
 Điểm thấp nhất: Dưới điểm bách phân vị thứ 25

Ghi chú: Các lĩnh vực từ 1 đến 6 được tính toán trên thang điểm từ “1” (thấp nhất) đến “10” (cao nhất). Chỉ số tổng hợp PAPI (có và không có trọng số) được cân chỉnh trên thang điểm từ 6-60 trong đó “6” là thấp nhất và “60” là cao nhất.

về Pháp lệnh và các vị trí dân cử đều còn hạn chế.

Về chất lượng bầu cử trường thôn, tổ trưởng tổ dân phố, người dân Hậu Giang đánh giá cao hơn so với các tỉnh/thành phố còn lại trong vùng. Người dân các tỉnh/thành phố trong vùng, đặc biệt là ở Tiền Giang, đánh giá cao cơ hội được tham gia bầu cử vị trí trường thôn/tổ trưởng tổ dân phố.

Khi đánh giá về mức độ dân chủ trong việc quyết định đóng góp cho các dự án đầu tư ở cộng đồng (thể hiện qua mức độ được tham gia đóng góp ý kiến trong quá trình hình thành dự án, mức độ tự nguyện đóng góp, vai trò tham gia giám sát công trình), phản ánh của người dân Hậu Giang, TP. Hồ Chí Minh và Tây Ninh ít tích cực hơn so

với người dân ở các tỉnh còn lại. Việc tham gia của người dân trong các quyết định và quy trình đóng góp cho các công trình công cộng ở xã, phường, thị trấn của cả 10 tỉnh/thành phố trong vùng còn nhiều hạn chế.

Trục nội dung 2. Công khai, minh bạch

4 trong số 10 tỉnh ở vùng Đông Nam Bộ thuộc về nhóm đạt điểm cao nhất ở lĩnh vực “Công khai, minh bạch” (gồm Bà Rịa - Vũng Tàu, Long An, Bình Phước và TP. Hồ Chí Minh).

Về mức độ công khai, minh bạch ở các nội dung cụ thể gồm công khai danh sách hộ nghèo, ngân sách cấp xã/phường, quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất, Bà Rịa - Vũng Tàu là địa phương trong vùng được người dân đánh giá tốt hơn cả, với điểm số của tỉnh ở lĩnh vực nội dung này cao

nhất cả nước. Long An, Bình Phước và TP. Hồ Chí Minh cũng thuộc vào nhóm đạt điểm cao nhất ở lĩnh vực này. Mức độ công khai, minh bạch trong việc lập danh sách hộ nghèo ở các tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu cao hơn so với các tỉnh khác trong vùng, tiếp đến là Long An, Bình Phước, TP. Hồ Chí Minh và Tiền Giang. Bà Rịa - Vũng Tàu, Bình Phước và TP. Hồ Chí Minh cũng được người dân đánh giá khá tốt về mức độ công khai, minh bạch trong thu chi ngân sách cấp xã/phường.

Vấn đề còn tồn tại ở cả 10 tỉnh (cũng như trên phạm vi toàn quốc) là mức độ công khai quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất và khung giá đất. So với các tỉnh khác trong vùng, Bà Rịa - Vũng Tàu, Long An và Tiền Giang là 3 địa phương làm tốt hơn cả việc công khai quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất và khung giá đất. An Giang, Hậu Giang và Bình Dương cần công khai sâu rộng hơn tới người dân ở nội dung này.

Trục nội dung 3: Trách nhiệm giải trình với người dân

Long An thuộc về nhóm đạt điểm cao nhất ở nội dung "Trách nhiệm giải trình với người dân".

Về trách nhiệm giải trình với người dân, Long An là địa phương duy nhất trong vùng lọt vào nhóm đạt điểm cao nhất, song điểm số tổng hợp từ 3 nội dung thành phần (gồm mức độ và hiệu quả trong tương tác với các cấp chính quyền, hiệu quả của Ban Thanh tra nhân dân, và hiệu quả của Ban Giám sát đầu tư cộng đồng) còn khá xa với tỉnh đạt điểm cao nhất (Quảng Trị). Mức độ hiệu quả của Long An ở 3 nội dung thành phần là tương đối đồng đều. Trong khi đó có tới 3 địa phương thuộc về nhóm đạt điểm thấp nhất ở lĩnh vực này gồm An Giang, Tây Ninh và Đồng Nai. Đối với trường hợp của An Giang và Đồng Nai, cần tập trung nâng cao hiệu quả của Ban Thanh tra nhân dân và Ban Giám sát đầu tư cộng đồng.

Trục nội dung 4: Kiểm soát tham nhũng

Có tới 6 trong số 10 tỉnh/thành phố trong vùng thuộc về nhóm đạt điểm cao nhất ở lĩnh vực nội dung "Kiểm soát tham nhũng".

Về kiểm soát tham nhũng trong khu vực công, có tới 6 trong số 10 tỉnh/thành phố ở vùng Đông Nam Bộ lọt vào nhóm tỉnh/thành phố đạt điểm cao nhất, gồm Long An, Bình Dương, Tiền Giang, Bà Rịa - Vũng Tàu, TP. Hồ Chí Minh và Đồng Nai. 2 trong số 6 địa phương này đứng đầu danh sách điểm tổng hợp ở lĩnh vực này - đó là Long An và Bình Dương. Theo đánh giá của người dân, chính quyền tỉnh Long An thực hiện khá tốt việc kiểm soát tham nhũng trong cung ứng dịch vụ công và trong chính quyền địa phương (Tiền Giang và Bà Rịa - Vũng Tàu cũng là 2 địa phương được người dân đánh giá tốt ở 2 nội dung này). Tuy nhiên, cả 6 địa phương thuộc nhóm đạt điểm cao nhất này cần củng cố hơn nữa ở 2 tiêu chí, gồm: "công bằng trong tuyển dụng nhân lực vào khu vực nhà nước" và "quyết tâm phòng, chống tham nhũng của chính quyền địa phương". Riêng có Tây Ninh cần củng cố cả ở 4 nội dung thành phần để vượt ra khỏi nhóm địa phương đạt điểm thấp nhất ở lĩnh vực nội dung về kiểm soát tham nhũng trong khu vực công.

Ở từng nội dung thành phần cụ thể, các tỉnh/thành phố trong vùng được người dân đánh giá khá tốt về hiệu quả kiểm soát tham nhũng trong cung ứng các dịch vụ công gồm y tế tuyến huyện và giáo dục tiểu học, tương đối tốt trong kiểm soát tham nhũng trong chính quyền địa phương. Vấn đề tồn tại của cả 10 tỉnh/thành phố khiến điểm trung bình chung của lĩnh vực nội dung này chưa cao là ở chỗ người dân cho rằng tuyển dụng nhân lực vào khu vực nhà nước ở các địa phương còn nặng tính "vị thân", có nghĩa là mối quan hệ để xin được việc vào khu vực nhà

ững

ố trong
lĩnh vực

ic công,
ng Đông
ạt điểm
n Giang,
ồng Nai.
nh sách
ng An và
n, chính
iệc kiểm
công và
ng và Bà
ợc người
y nhiên,
cao nhất
hí, gồm:
: vào khu
ống tham
Riêng có
ng thành
đạt điểm
soát tham

thể, các
dân đánh
am những
y tế tuyến
i tốt trong
quyền địa
thành phố
h vực nội
1 cho rằng
nước ở các
xó nghĩa là
u vực nhà

nước là rất quan trọng. Đây không phải là vấn đề riêng của vùng, bởi điểm số ở nội dung thành phần này của 63 tỉnh/thành phố đều thấp. Trong số 10 tỉnh/thành phố trong vùng, thì tình trạng “vị thân” ở Bình Phước, An Giang, Đồng Nai và TP. Hồ Chí Minh dường như phổ biến hơn cả. Mặc dù vậy, chính quyền của cả 3 tỉnh được người dân đánh giá là có quyết tâm phòng, chống tham nhũng. Tây Ninh, Hậu Giang và Tiền Giang được đánh giá thấp hơn về quyết tâm phòng chống tham nhũng của chính quyền khi so với các địa phương khác trong vùng.

Trục nội dung 5: Thủ tục hành chính công

5 trong số 10 tỉnh/thành phố thuộc nhóm đạt điểm cao nhất ở lĩnh vực nội dung “Thủ tục hành chính công”.

Về thủ tục hành chính công, mức độ hiệu quả trong cung ứng dịch vụ hành chính ở những thủ tục được PAPI đo lường trong năm 2011 (gồm “dịch vụ chứng thực, xác nhận”, “thủ tục liên quan đến quyền sử dụng đất”, “thủ tục về cấp phép xây dựng”, và “các thủ tục hành chính khác ở cấp xã/phường”) tương đối đồng đều giữa 10 địa phương trong vùng, mặc dù khoảng cách về điểm giữa Bà Rịa - Vũng Tàu và An Giang là tương đối xa. Trong vùng có tới 5 địa phương lọt vào nhóm đạt điểm cao nhất và chỉ có An Giang thuộc về nhóm đạt điểm thấp nhất.

Ở dịch vụ hành chính về chứng thực, xác nhận, 10 tỉnh/thành phố vùng Đông Nam Bộ được người dân đánh giá khá tốt về thủ tục và chất lượng dịch vụ chứng thực, xác nhận, mặc dù so với mức độ hoàn hảo các địa phương cũng vẫn cần cố gắng hơn nữa. Chẳng hạn ở Tây Ninh, Hậu Giang, Long An, người dân vẫn cho rằng cần thực hiện niêm yết công khai phí và lệ phí; với Bình Dương, cần cải thiện hơn ở tiêu chí thủ tục giấy tờ.

Về chất lượng dịch vụ hành chính và thủ tục liên quan đến quyền sử dụng đất, trong số 10 tỉnh/thành phố trong vùng, Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu dường như được đánh giá cao hơn về dịch vụ hành chính liên quan đến quyền sử dụng đất, song điểm số ở các tiêu chí cũng còn khoảng cách khá xa so với điểm hoàn hảo. Riêng trường hợp của Hậu Giang, người dân chưa hài lòng ở tất cả các tiêu chí được đo lường, trong đó yếu hơn là ở tiêu chí niêm yết công khai phí và lệ phí. TP. Hồ Chí Minh cần tập trung chú ý cải thiện thái độ của công chức thừa hành và trả kết quả đúng lịch hẹn để người dân hài lòng hơn với dịch vụ và thủ tục hành chính liên quan đến quyền sử dụng đất.

Trong vùng Đông Nam Bộ, người dân tỉnh Tây Ninh dường như chưa hài lòng về mức độ hiệu quả trong công tác quản trị và hành chính công của địa phương, thể hiện qua việc điểm số của tỉnh ở 5 trong 6 lĩnh vực nội dung đo lường trong Chỉ số PAPI nằm trong nhóm điểm thấp nhất và lĩnh vực nội dung còn lại “thủ tục hành chính công” thuộc về các nhóm điểm trung bình thấp.

Trục nội dung 6: Cung ứng dịch vụ công

3 trong số 10 địa phương thuộc nhóm đạt điểm cao nhất ở lĩnh vực nội dung “Cung ứng dịch vụ công”, gồm Bà Rịa - Vũng Tàu, TP. Hồ Chí Minh và Long An.

Về cung ứng dịch vụ công, Bà Rịa - Vũng Tàu, TP. Hồ Chí Minh và Long An là 3 địa phương trong vùng thuộc về nhóm đạt điểm cao nhất. Tây Ninh và Bình Phước thuộc về nhóm tỉnh đạt điểm thấp nhất. Điểm mạnh của Bà Rịa - Vũng Tàu và TP. Hồ Chí Minh là ở cơ sở hạ tầng căn bản (gồm dịch vụ điện, nước, đường xá, thu gom rác thải). Điểm mạnh của Long An là ở dịch vụ y tế công lập ở bệnh viện tuyến huyện và giáo dục tiểu học công lập, song điểm chưa được là ở

cơ sở hạ tầng căn bản và an ninh, trật tự. Mức độ hài lòng của người dân về an ninh, trật tự địa bàn khu dân cư ở cả 10 tỉnh/thành phố nói chung chỉ đạt mức trung bình khá.

- Về y tế công lập, mỗi tỉnh trong vùng còn những tồn tại khác nhau về chất lượng bệnh viện công lập tuyến huyện. Theo đánh giá từ trải nghiệm của người dân, bệnh viện tuyến quận/huyện của TP. Hồ Chí Minh còn có những vấn đề nổi cộm như người bệnh phải nằm chung giường, phải chờ đợi lâu mới được khám bệnh, và mức độ hài lòng nói chung với bệnh viện tuyến quận/huyện. Các tỉnh Bình Dương, Long An, Tiền Giang và An Giang cũng chưa nhận được sự hài lòng của người dân ở những tiêu chí này. Riêng Bình Phước, Tây Ninh và Đồng Nai cần cải thiện ở toàn bộ 10 tiêu chí được đo lường.

- Chất lượng trường tiểu học công lập của các tỉnh trong vùng Đông Nam Bộ còn nhiều tồn tại ở tất cả các tiêu chí được đo lường khi so với điểm hoàn hảo của 9 tiêu chí được đo lường. Người dân Tây Ninh và Long An đặc biệt mong muốn chất lượng dịch vụ giáo dục tiểu học công lập được cải thiện ở các tiêu chí: sĩ số lớp học, số ca học trong ngày và giáo viên không ưu ái học sinh tham gia các lớp học thêm. So với các tỉnh/thành phố trong vùng, tổng chất lượng trường học của Đồng Nai theo các tiêu chí đo lường thấp hơn cả, đặc biệt là ở 2 tiêu chí gồm "nhà vệ sinh sạch sẽ" và "giáo viên không ưu ái học sinh tham gia các lớp học thêm".

3. Kết luận

PAPI không chỉ là một bộ chỉ số tổng hợp, mà còn là tập hợp của rất nhiều chỉ số thành phần đo lường định lượng hiệu quả của nhiều lĩnh vực liên quan đến quản trị và hành chính công cấp tỉnh.

Được biết, từ năm 2011 trở đi, PAPI sẽ thực hiện thường niên nhằm chỉ báo xu hướng thay đổi ở cả cấp quốc gia và cấp tỉnh. Như vậy, sau khi được thực hiện lặp lại nhiều lần, Chỉ số PAPI sẽ là cơ sở để đánh giá kết quả và tác động của nhiều nỗ lực cải cách ở cấp quốc gia và địa phương.

Việc so sánh các tỉnh/thành phố trong vùng Đông Nam Bộ và trên toàn quốc cho thấy phần nào những điểm mạnh, điểm yếu của các địa phương và mức độ chuyển biến qua thời gian. Từ những kết quả so sánh đó, các địa phương trong vùng có thể xem xét học hỏi kinh nghiệm của nhau ở những chỉ tiêu, chỉ số, nội dung và lĩnh vực đã làm tốt, từ đó tìm hướng cải thiện hiệu quả công tác quản trị và hành chính ở địa phương.

Khuyến nghị của chúng tôi là: Chỉ số PAPI cũng cung cấp hệ thống chỉ báo để các nhà hoạch định chính sách ở trung ương và cơ quan thực thi chính sách ở địa phương vùng Đông Nam Bộ có thể xem xét điều chỉnh chính sách cho phù hợp với thực tiễn. □

Xem thêm bài:

- * NGUYỄN VĂN CĂN: *Vấn đề đặt ra trong hoạt động hành chính công cấp tỉnh vùng Tây Nam Bộ* trong Tạp chí Mặt trận số 106, tr.71
- * HOÀNG HẢI: *Chỉ số hiệu quả quản trị và hành chính công cấp tỉnh - công cụ để dân biết, dân bàn, dân kiểm tra*, Tạp chí Mặt trận số 105, tr.30.
- * *Một số nhân tố ảnh hưởng đến chất lượng quản trị công và hành chính công cấp tỉnh: nghiên cứu trường hợp tỉnh Tiền Giang* của nhóm nghiên cứu Học viện chính trị - hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh trong Tạp chí Môi trường & Cuộc sống.

MẶT TRẬN

CƠ QUAN CỦA ỦY BAN TRUNG ƯƠNG MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM

*CHUYÊN MÌNH KỶ MIỆU
CÁCH MẠNG THÁNG TÁM
VÀ NHỮNG SỰ KIẾN THẮNG*

- Sự nghiệp đoàn kết, vận động đồng bào dân tộc thiểu số của Đảng với thắng lợi của cách mạng Tháng Tám
- Biến động quyền sở hữu đất đai ở Việt Nam
- Dịch vụ công với việc bảo đảm quyền con người...
- Tình đoàn kết đặc biệt và hợp tác toàn diện giữa Mặt trận hai nước Việt Nam - Lào

106
8-2012